

Értesítés kolozsvári főiskolánkról.

Vallásközönségünk mindig élénk figyelemmel kísérte nagy áldozatokkal alapított és fentartott iskoláink eseményeit, s minthogy ezek közt kolozsvári főiskolánk úgy tekinthető, mint egy élő és érző test edényei közt az aorta, nem csoda, ha e figyelemben kiválóképpen ez részesült. A szülők, jóttevők s általában egész egyházunk tájékoztatására és megnyugtatóására, eddigi szokás szerint, kötelességemnek tartom, e már szinte lefolyt iskolai évről is, jelentésemet röviden megtenni.

Főiskolánk őszes létszáma az 1869—70-ik isk. évben, az év folytatában eltávozottakkal együtt, volt 330, s így éppen annyi, mint a múlt évben. Ezek közül volt papjelölt 10; papnövendék a három theolog. osztályban 23; a nyolcz gymn. osztályban 233; a négy elemi osztályban 49; osztályba nem járó 15. Vallás szerint volt: unitárius 215; r. kath. 31; g. kath. 4; ágostai vallású 31; ev. ref. 23; héber 22. Nemzetiségre nézve volt: magyar 307; német 2; szász 13; oláh 4. Év folytatában elhagyta az iskolát 34; egy évi katonai szolgálatra „önkéntesnek“ beállott 3, a hadseregbe besoroztatott 8, de mivel ezeket a nyári szünidő alatt szőlítják be gyakorlatra, tanulásuk folytatásában nem akadályoztattak.

Miután a múlt évben az iskolába orgona készítettett, szeptember óta az orgona-tanulás rendesen folyt, s a téli közvizsgálaton többen dicséretes előmenetelt tanusítottak. Egy másik igen szükséges tantárgy volt a gyorsírás, melynek díjmentes tanítására ajánlkozott Fekete Gábor hitrokonunk, ki 16 tanítványával meglepő sikert mutatott fel. A könyvtár részint ajándék, részint a halhatatlan emlékü bölöni Farkas Sándor által e végre tett alapítványból vétel útján 189 kötettel szaporodott.

Az ifjúság kebelében évek óta fennálló egyletek ez évben is több pályamunkát jutalmaztak a Lendvai-Latzkócziné alapítványából. Ugyanis nyertek: Ürmösi Kálmán theolog. egy „öngyilkos felletti könyörgés“-sel 1 tallért; „a szentlélekről unitárius értelemben“ czimü egyházi beszédével 2 tallért; „Jézus a Gethsemanában“ czimü egyházi beszédével a Péterti S. egyházi beszédei 3-ik füzetét; s végre egy oratióval 3 tallért. Péterfi Albert theolog. egy ódával 3 tallért; Derzsi Károly theolog. egy természettani értekezé-

sével 5 tallért; német nyelvből tett fordításával 3 tallért, s latin nyelvből tett fordításával 3 tallért. Péterfi Dénez VIII. gymn. oszt. tanuló „az emberi szabad akaratról“ irt dolgozatával 4 tallért.

Ez évben „A p o l l o“ névvel egy zenekört is alakított a tanuló ifjuság, több zeneparát által gyámolittatván e törekvésökben.

Három szegény sorsu s kitűző tanuló fejenként 60 frt kincstári ösztöndíjat nyert. A Koncz János-féle alapítványból 24 szegény sorsu s jó magaviseletű ifju közt havonkénti 2 $\frac{1}{2}$ frtjával ez isk. évben is kiosztatott 600 frt. A boldog emlékü Fejér Márton és neje Gyergyai Róza által elhunyt fiok, Ödön nevére tett alapítványból 2 ifju kapott havonként 2 $\frac{1}{2}$ frtot. Ez isk. évben életbe lépett a Gyergyai Borbára uraszszony alapítványa is, melyet a mult évben elhunyt férje s kedves emlékü hitrokonunk, alsó-fejérmegyei volt főbíró, Árkosi Lajos nevére tett, s melyből szintén 2 szegény tanuló gyámolittatott havonként 2 $\frac{1}{2}$ frttal. Ugyancsak ez isk. évben tétetett folyamatba az egyházunk és nevelésügyünk egyik legbuzgóbb maecenása, Kelemen Beniámin által az 1868-iki zsinaton czipóra tett alapítvány is, melyből szeptember óta 3 tanuló kapott naponként egy-egy czipót. Az özv. Fejér Mártonné által a beteg tanulók segélyezésére tett alapítványból 2 beteg tanuló nyert 20 frt 80 kr. segélyt.

Ezen alapítványokra nézve szükségesnek tartom megjegyezni, hogy az azokat elnyerni óhajtók az isk. igazgatóságához benyújtandó kérelmek mellé ne mulasszák el keresztlevelet és szegénységi bizonyítványt is csatolni.

Még van a Zsuki-féle alapítvány; a kövendi Szász Gergelyné, Incze Klára alapítványa s végre a néhány Fejér Márton szépírássra tett alapítványa. Ezek azonban a nyári kövizsgálat bezártakor adatnak ki, s így ezuttal nem közölhetők.

Ebédet adtak ez isk. évben: egy-egy szegény tanulóknak m. Kriza Jánosné és m. Jakab Elekné mindennap; özv. t. Fejér Mártonné és kórházi élelmező Kis Sámuel ur hetenként kétszer; t. Kovácsi Antalné hetenként négyszer; t. Sárdi Józsefné hetenként háromszor. December óta ebédet küldtek 12 tanulóknak: m. özv. Pákei Lajosné hetenként egyszer; t. Berde Áronné és t. Nemes Józsefné két hétben egyszer; t. Csulak Dánielné hónaponként egyszer. Ugyanezen 12 tanuló számára ebédfőzetésre adakoztak: t. Brencsán Sándorné 7 frt; t. Ferencz Józsefné 7 frt; t. Frank Kis János ur 7 frt; t. Filep Istvánné 7 frt; id. m. Groisz Gusztávné 3 frt; özv. t. Gyergyai Ferenczné 14 frt; t. Haller Rezsóné 7 frt;

m. Incze Mihály ur 6 frt; m. Mikó Sámue'né 14 frt; m. kaali Nagy Elekné 35 frt; özv. m. Nemegyei Jánosné 5 frt; m. Sándor Istvánné 7 frt; m. özv. Szilvási Miklósné 28 frt; t. Végh Sámuel ur 7 frt.

A nevelés oltárára hozott ezen áldozataikért fogadják a nemes szívü jóltevők mind az igazgatóságnak, mind a segélyezett szegény tanulóknak forró köszönetét. Vajha magasztos példájuk buzdítólag hatna mindazokra, a kiknek a nemzeti művelődést szívőkön kellene hordozniok!*)

B e n c z é d i G e r g e l y, ig. tanár.

*) Hasonló tudósításokat jövőre szivesen veszünk mind tordai, mind sz.-kereszturi iskolánk igazgató tanáraitól. Szerk.